

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentariorvm, Ac Dispvationvm, In Tertiam Partem Divi Thomae. Tomi Qvinqve

Qui Est Primvs De Sacramentis: In Qvo Ea Continentvr, Qvæ Post
Præfationem Indicantvr

Suárez, Francisco

[Köln], 1619

2 An publico peccatori semper neganda sit Eucharistia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-93807](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-93807)

peccatum mortale, non manet in peccatore ius veru ac reale ad petendum hoc sacramentum, donec per claus Ecclesie; vel in ordine ad illas, ad priorem statum restituatur.

Tertio sequitur, si peccator non petat Eucharistiam, nunquam licere Sacerdoti inuitare illum ad communicandum, quamdiu in eo statu perseverat. Potest quidem consilium illi, vt penitentiam agat, & communicet: tamen inuitare eum, quem scit non egisse penitentiam, vt in eo statu communicet, per se malum est: tum, quia in eo casu potest facile & sine incommodo non dare sacramentum peccatori: tum etiam, quia illud esset non solum cooperari, sed etiam inducere ad malum. Dices, Christus Dominus generaliter dicens omnibus discipulis (Comedite) seu: bibite ex hoc omnes: inuitauit ludam ad communicandum, quado ipse non petebat. Responderi potest, Christum Dominum non solum fuisse dispensatorem, sed etiam supremum Dominum: imò fuisse ipsismet, qui datur in cibum: cuique iniuria fieri poterat indigne communicando: atque ita iuri suo cedere potuisse. Sed hoc non recte dicitur: quia non est dubium, non debuisse ex necessitate illa vri, vt ludam cum aliis ad communicandum non inuitaret. Sed neque hoc satisficit, quia falsum est: Christum in suis actionibus solum naturali scientia, & no supernaturali, vt debuisse: saepe enim illi necessarium erat, vt supernaturali cognitione, presertim ad exercendas supernaturales actiones, & vitandum, quicquid illis poterat esse contrarium. Quocirca, si actio illa fuisset inductio ludæ ad peccandum, quancumq; via ac ratione hoc illi constaret, debuisset actionem illam vitare. Dicendum est ergo, Christum non induxisse ludam ad peccandum, sed permisisse illius peccatum, suoque iure vsum fuisse: inuitit enim sacramentum eo tempore ac modo, quo secundum ordinem diuinae prouidentie magis expediebat, nec debuit propter ludam differre. Rursus non induxit ludam, vt in eo prauo statu communicaret, sed omnem diligẽtiam adhibuit, vt eum disponderet, ac cor eius immutaret: vnde ex parte sua, neq; induxit ad malum, neq; aliquid gessit dignitati huius sacramenti contrarium: aliunde vero ludas ibi assitens, vt bonis communibus cum ceteris Apostolis fruere- tur, virtualiter petebat, & a communi conuiuio excludi nolebat: & ideo non debuit Christus Dominus eum excludere, vt iterum in sequentibus dicemus.

Sed quæret aliquis, an Sacerdos vel Diaconus, communicans seipsum in peccato mortali, duo peccata committat. Videtur enim ex dictis sequi pars affirmans: quia ille violat duo præcepta valde distincta: alterum de receptione sacramenti cum dispositione digna, quod omnibus fidelibus commune est: alterum de fidelis, & prudente dispensatione, quod specialiter ad ministros pertinet: quæ duo præcepta tantum inter se differunt, quantum differunt inter se, dare, & recipere. Et confirmatur, nam, si Sacerdos det peccatori hoc sacramentum, dans & recipiens duo peccata committunt specie distincta: nam aliud consistit in recipendo indigne: aliud in dispensando indeliter: sed, quando Sacerdos peccator communicat se ipsum, vtraq; ratio peccati ibi reperitur: quod autem persona sit eadem, non impedit, quo minus peccata sint distincta: ergo. In contrarium vero est, quia tota illa actio & receptio est per modum vnus actus moralis, cuius multæ circumstantiæ desunt ad honestatem eius: ergo est vnus peccatus: nam defectus plur-

Franc. Suarez. Tom. 3.

rium circumstantiarum in vno actu non sufficiunt ad multiplicanda peccata: sicut Sacerdos celebrans in peccato mortali, non est dicendus plura peccata committere in vna continuata actione sacrificandi, quamuis in ea intercedat consecratio, dispensatio, & sumptio huius sacramenti: quia omnia hæc sunt per modum vnus actionis moralis, ad eadem virtutem religionis pertinentis.

Nihilominus dicendum videtur, ibi reperiri plures malitias, secundum moralem speciem diuersas, vt rationes prius factæ probant: quia moraliter aliud est agere, aliud recipere: & diuersas requirunt circumstantias: vnde illa coniunctio in eadem persona, vel entitate physica, aut in eadem, vel propinqua temporis duratione, no tollit malitiarum diuersitatem. Quapropter in ordine ad confessionem no est dubium, quin necessarium sit, vtrumq; aperire: non enim satis esset dicere dispensasse sacramentum in peccato mortali, vt est perse notum, nec etiam sufficeret dicere communicasse in peccato mortali: quia non explicaretur tota essentialis malitia: sed oportebit dicere, vel celebrasse in peccato mortali, quia in hoc omnia includuntur, vel si extra sacrificium se ipsum communicauit, oportebit illud explicare propter rationem factam, & præterea, quia in peccato mortali dispensauit tantum sacramentum: quod est nouum malitiæ genus, vt postea dicemus.

Vtrum quæri potest, quando obliget hoc præceptum: cum enim negatiuum esse videatur, scilicet, non dandi sacramentum indigne, videtur, obligare semper, & pro semper, & consequenter, cum sit præceptum naturale, semper erit intrinsece malum contra illud agere: cum tamen constet, aliquando esse licitum dare hoc sacramentum peccatori. Quare dicendum est, hoc præceptum non esse simpliciter negatiuum, sed reducendum esse ad affirmatiuum, prudenter & fideliter dispensandi hoc sacramentum: quod quidem formaliter sumptum (vt sic dicam) semper seruandum est, quotiescuq; hoc sacramentum dispensatur: & hinc fit, vt, si commode possit, debeat indigno denegari, non tamen, quod semper denegari debeat cum quocumq; incommodo, & sine vlla exceptione, quod declarandum superest in sectionibus sequentibus.

SECTIO II.

Vtrum publico peccatori petenti Eucharistiam, semper sit deneganda.

Respondetur, si peccator publicus sit, siue publicè, siue occulte Eucharistiam petat, illi esse denegandam. In hac regula cõueniunt auctores omnes, quos nunc non refero: quia in sequentibus sectionibus commodius id fiet. Probatum autem primo ex Patribus: Chryl. hom. 83. in Matth. sic ad Sacerdotes loquitur. Non parua vobis imminet pœna, si quem aliqua improbitate teneri scientes, ei huius mensæ participacionem permittatis: sanguis enim Christi de manibus vestris exquiretur: subdit vero inferius: Non de ignotis: sed de notis id disputo: & rursus. Hæc de notis & manifestis disputata sunt. Similia reperit hom. 60. ad populum, & in id. Pl. 49. Cũ adulteris portionem tuam ponebas. Eadem doctrinam inculcat saepe Cypr. grauissime reprehendens eos Sacerdotes, qui peccatores post publicum lapsum, ante publicam penitentiam, & satisfactionem ad communionem admittunt: vt videre licet epist. 10. 17. & seqq. Præterea idem tradit Aug. lib. 50. hom. in vlt. c. 12. & habetur in c. Multi. 2. q. 1. vbi solum loquitur de his peccatoribus publicis, qui de crimine conuicti sunt: sed eadem est ratio de omnibus illis, quorum peccatum ita est publicum, vt nulla possit tergiversatione celari, vt constat ex c. Tua nos, & cæ. Quæsitum de cohabitatione clericorum, & mulierum, de qua re dicemus plura infra, sect. 5.

Secundo, ex hac generali regula oritur, vt omnes publici

Yyy 2

Solutio.

Dubium.

Chryl. hom.

Cyprian.

Augustinus

Peccatori publici

publici in iure publici peccatores, quales sunt usurarii, meretrices, & similes, in iure precipiantur a communione repelluntur, ut constat ex Clem. lib. 8. Const. c. 32. & ex Conc. Arelat. l. c. 4. & 5. & ex Cypr. epi. 61. quibus locis varij status horum hominum recensentur, vt sunt hiltiones theatri, agitatores, & alij: de quib. sigillatim & copiose disputat Alenf. 4. p. q. 48. Sed non oportet in hoc immorari, quia inter hos omnes tantum est materialis quaedam diuersitas: & ideo solum est considerandum (quod bene notauit Gl. de Consecr. d. 2.) an publica actio, quam exercent, ex se, & ex obiecto suo talis sit, vt sine peccato mortali exerceri non possit: vel si ex obiecto non sit huiusmodi, an saltem ex modo, quo fit, publicum ac manifestum sit, non heri sine peccato mortali: quando enim alterutro ex his modis exercent actionem prauam isti expelluntur a communione, & non alias: quia tunc solum sunt publici peccatores. Ratio autem tam generalis regule: quam huius colectorij, est primo, quia hi peccatores, neque ipsa, neque externa specie habent ius petendi sacramentum, quandoquidem eorum status manifestus est, & alioquin ius diuinum petit, vt ipsis non detur. Deinde potest illis negari sine vilo incommodo, quia nec sequitur infamia eorum: nam haec potius supponitur, cum eorum peccatum sit publicum: negetiam sequitur scandalum: maius enim esset, si huiusmodi hominibus sacramentum daretur. Sequatur autem statim explicandum, quae infamia requiratur, vt peccati censetur publici, sed hoc explicabitur melius, sect. 5.

Inquiri autem potest hoc loco, quae poenitentia vel satisfactio ex parte horum hominum necessaria sit, vt possint ad communionem admitti. Respondetur, si occulte petant, satis esse, quod occulte egerint poenitentiam, seu confessi fuerint, & quod Sacerdoti, & alijs, si fortasse ad sint, hoc conitet. Ratio est clara, quia coram Deo hic iam est dispositus, & apud homines non indiget maiori manifestatione, seu dispositione, quam sit necessaria ad tollendum scandalum: ad hoc autem satis est, quod non sit magis publica communio, quam poenitentia. Hoc autem moraliter potius, quam physice, intelligendum est: parum enim refert, quod communio quando fit, sit occulta, si paulo post futurum est publicum, illum peccatorem esse ad communionem occultam admissum. Nam occultam appellamus, quae & occulte fit, & non est postea publice diuulganda. Secundo, si publice petat, pro ratione peccati, seu status, necesse est, vt publicam satisfactionem exhibeat, vel saltem, vt eius dispositio ac conuersio publica & manifesta sit, vt colligitur ex c. Si peccauerit 2. q. 1. & c. Scenic. de Consecr. d. 2. Et ratio est, quia hoc est necessarium, & sufficit ad tollendum scandalum, & vt sacramentum coram Deo & hominibus digne tractetur. Adde vero, si peccator publicus sit in art. mortis, satis esse, vt, pro teporis opportunitate, & necessitate, vel confiteatur, vel signa contritionis exhibeat: quia tunc temporis, propter periculum & urgentem necessitatem, non est maior diligentia exigenda, quam commode exhiberi possit: & alioqui de quolibet fidei praesumendum est, in eo art. facere, quod potest, vt se bene disponat.

SECTIO III.

Vtrum peccatori occulto occulte petenti Eucharistiam deneganda sit.

Respondetur, teneri Sacerdotem ad negandam communionem peccatori occulto, si occulte petat. Ita sentiunt omnes Dd. sect. 1. citati, & praeterea Alenf. 4. p. q. 49. memb. 5. Vicf. in Sum. n. 80. & Con. Vafenf. c. 8. & habetur 6. q. 2. c. Si tamen: vbi dicitur; debere Episcopum, qui nouit aliquem esse peccatorem, si solus ipse hoc nouit, secrete eum monere, corrigere, & communionem priuare. Et ratio colligitur ex generali regula supra posita; quia ille peccator reuera non habet ius petendi, nec etiam in externo foro, seu apparentia, quia occulte petit: vnde fit, vt sine vilo incom-

Oculto peccatori occulte petenti Eucharistiam deneganda est Alenf. Vicf. Con. Vafenf.

modo possit illi denegari: quia nec sequitur infamia, nec scandalum, cum totum negotium occulte transigatur: ergo omnino illi debet negari.

Hanc vero communem doctrinam limitat Sor. d. 12. q. 1. a. 6. vt procedat in his Sacerdotibus, qui non tenentur ex officio ministrare hoc sacramentum: non vero in Parochijs, qui ex officio tenentur: & ratio differentiae est; quia peccator non habet ius petendi sacramentum a Sacerdote, qui non tenetur illud ministrare: & ideo huiusmodi Sacerdos non facit iniuriam, denegando & proinde negare tenetur, cum possit. At vero habet peccator ius petendi a suo Parocho, qui ex iustitia tenetur illi ministrare; & ideo, si quis indignus petat, & occulte, non potest Parochus sua propria auctoritate priuare illum iure suo, donec iuridice priuetur. Sicut, qui alteri debet mutuam pecuniam, non potest eam priuata auctoritate illi denegare, licet sciat male petere, & ad prauos vios. Et existimat Sor. hanc esse sententiam D. Th. Sed neque est de prima D. Thomae, nec aliorum auctorum, nec vera: D. Th. n. in hoc art. nullam distinctionem huiusmodi tradit: imo in hoc art. in solut. ad primum, inhiuat contrarium; dum ait, peccatorem occultum non posse publice priuari hoc sacramento: addens enim (publice) absolute tenetur occulte prauari posse. Praeterea contra Sor. vrger decretum adductum ex Conc. Vafenf. quia non loquitur de Sacerdote simplici, sed de Episcopo & Pastore. Tertio, sumere possumus argumentum ex c. Ad auctores de temporis ordinandis: vbi dicitur, religiosos non esse ordinandos contra voluntatem suorum superiorum: quia si norunt secreta delictorum, propter quae fortasse ordinare non expedit: ergo potest superior & pastor propter occultum delictum denegare aliquid, quod heri non expedit, quando sine scandalo, & infamia negari potest. Quarto ostensum est, peccatorem in re ipsam non habere ius ad petendam communionem in eo statu: ergo est contrarij pastor reuera non tenetur ex iustitia dare pro illo statum: ergo tenetur denegare. Et confirmatur, nam publico peccatori publice petenti denegare tenetur, vt diximus: ergo & occulto peccatori occulte petenti: quia est eadem ratio: nam si expectare oportet iudicium ordinem, vt peccator priuari possit sacramento, in vtroque casu expectandum est. Tandem etiam si aliquid esset ius peccatoris, maius eius ius sacramenti (vt sic dicam) seu Christi, vt digne tractetur, ne ipsi fiat iniuria: & pastor Ecclesiae non minus tenetur ex officio suo seruare hoc ius illatum, quam illud: ergo, si se loquendo, & quando non interueniunt extrinsecas incommoda, potius est consulendum dignitati & irreuerentiae sacramenti, qua iuri peccatoris. Quocirca haec dispensatio, vel denegatio sacramenti non est consideranda, vt actio iudicialis, vel iustitiae poenae, sed solum, vt prudens ac fidelis administratio sacramenti: & ideo non pendet ex textibus, aut probationibus, sed solum ex ea scientia & cognitione, quae prudenti estimatione secundum occurrentes circumstantias iudicatur sufficiens, vt sine incommodo possit, & debeat negari sacramentum. Quae doctrina non solum in hoc sacramento, sed in omnibus locum habet.

Sed est dubium graue, vtrum Sacerdos, qui per locum confessionem cognouit peccatum, possit negare hoc sacramentum, quando poenitens ab ipso petit occulte, vt nullus alius ad sit, nam, si aliquis alius sit praesens, certum est, non posse negare propter scientiam confessionis: quia respectu illius esset confessio nis reuelatio: quae tamen nulla esse videtur, quando a solo Sacerdote sacramentum petit: & ideo in hac re valde inter se dissentiunt graues auctores. Prima opinio est, Sacerdotem non posse vti scientia confessionis ad negandum Eucharistiam peccatori, cuius occultissime petat, ita refert, & approbare videtur Gab. in 4. d. 9. q. 2. ar. 3. dub. 1. & idem sentit Palud. ibi Gab. q. 2. concl. 3. dicit enim, non posse negari Eucharistiam propter peccatum in confessione cognitum: posse